

En nu?

23 januari 2025

Chris Backes

Universiteit Utrecht

1

~~'Schrap K... uit de wet'~~

- De kdw(s) staan niet in de wet
- Zou het schrappen van art. 2.15a Ow een 'oplossing' zijn (en zo ja waarvoor)?
- 'De Staat handelt onrechtmatig door... de wettelijke stikstofdoelen niet te halen'
- **Maar:**
- De wettelijke doelen zijn te beschouwen als 'minimumverplichting' ter voldoening 'aan' het in NL wetgeving geïmplementeerde art. 6 hrl waarvan niet zonder dwingende redenen afgeweken kan worden'
- **Schrappen van art. 2.15a Ow zou niets aan de verplichtingen uit de uitspraak veranderen**

Universiteit Utrecht

2

'Versoepeling' ~~van~~ over stikstof

- onderzoeken of er speling zit in bestaande EU-regelgeving
- 'en werk daarbij samen met België en Luxemburg'
- Dan zou je dus art. 6 Hrl moeten wijzigen....

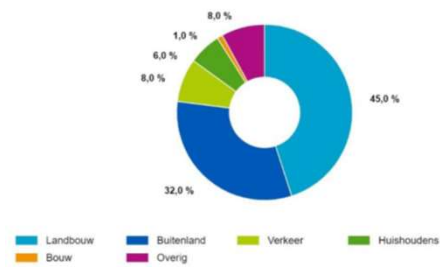

Universiteit Utrecht

3

Bronnen depositie

Stikstofdepositie naar oorsprong, 2019

Bron: CBS, RIVM

ATP Topconsult 2021, p. 23

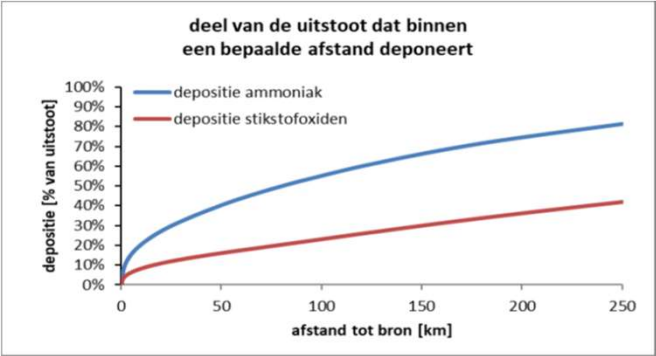

Universiteit Utrecht

4

Depositie van stikstof

Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof 2020,p.15

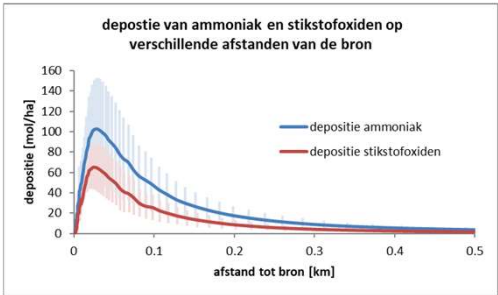

Universiteit Utrecht

5

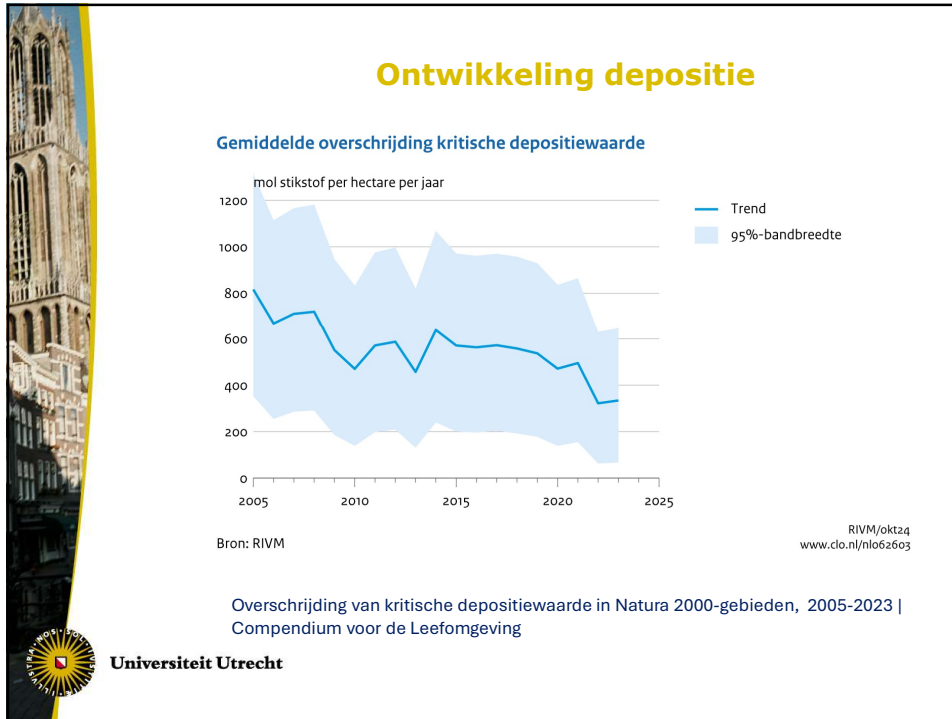

Depositie van NH3

Universiteit Utrecht

6

7

- ## Voorgestelde maatregelen boven op basispad
- **Voortzetten en uitbouwen (vrijwillige) opkoop**
 - **Subsidies voor innovaties**
 - **Gedwongen uitkoop (= onteigening???)**
 - **Wijziging of intrekking Omgevingsvergunning**
 - **Afnemende landelijke emissienorm per ha (grondgebonden) of per dier**
- **Universiteit Utrecht**

8

Voorstel Erisman/Backes/De Vries april 2023: emissie in plaats van depositiebeleid (en recht)

- Stap af van depositiebeleid (vergunningverlening met AERIUS) en ga naar emissiebeleid
- Bepaal vereiste emissiereductie en verdeel het nationale emissieplafond voor ammoniak over provincies/regio's
- Vertaal deze plafonds naar plafonds en reductietargets op de korte tot lange termijn voor individuele (veehouderij) bedrijven
- Laat bedrijven vrijheid hoe de plafonds worden nagekomen en hoe de verlaging van de totale emissie wordt bereikt
- Goede monitoring (meten) en handhaving vereist

Universiteit Utrecht

9

Bepalen van reductiedoelen

- Wat is nodig om 2030 50% habitats onder de kdw te krijgen?
- Moet dat alles/grotendeels van de landbouw komen?
- Wat is mogelijk?
- Regionaal verschillende normen op basis van emissie per dier (intensief) of emissie per hectare (grondgebonden)
- Aanvullende beperkingen voor zone direct naast N 2000 gebied (200-500 meter)
- Vertaling naar emissieplafonds voor ieder bedrijf

Universiteit Utrecht

10

Milieugebruiksruimte, normering en transitie

Normering voor
Water, klimaat en
Stikstof (natuur)

Transitiefonds voor beweging naar
normen gebaseerd op KPI's

Universiteit Utrecht

11

Voorbeeld voor vaststelling reductietargets

Gebied x in Oost Brabant: depositie moet 60% lager worden om kdw te bereiken

- **Wat moet daarvan van de varkenshouderij komen?, bijv. 60% emissiereductie op lange termijn**
- **In het gebied zijn er 2 mio varkensenheden (2023, ve) met een jaarlijkse emissie van 30.000 kg NH₃: 15 g/ve.**
- **In 2026 reductie vereist van 10%: 13,5 g/ve**
- **In 2030 reductie vereist van 50% (= 15.000 kg): 7,5 g/ve**
- **In 2034 reductie vereist van 60%....**

Universiteit Utrecht

12

Van regio en sector naar bedrijf

1. 2023 had Jansen 100 varkenseenheden en emitteerde 3 kg (30 g/v) (traditionele stal). Zijn emissieplafonds zijn:

- In 2025: 3 kg
- In 2026: $100 \times 13,5g = 1,35 \text{ kg}$
- In 2030: $100 \times 7,5g = 0,75 \text{ kg}$

2. 2023 had Brouwer 100 ve en emitteerde 1,4 kg (14 g/pig) (modernere stal). Zijn emissieplafond zijn:

- In 2025: $100 \times 18g = 1,8 \text{ kg}$
- In 2026: $100 \times 14 \text{ g} = 1,35 \text{ kg}$
- In 2030: 0,75kg

Universiteit Utrecht

13

Voordelen emissiebeleid met plafonds

- **Bedrijven die hebben geïnvesteerd in emissiereductie worden gehonoreerd.**
- **Elke ondernemer beslist, hoe zij of hij aan de norm voldoet.**
- **Onder voorwaarde van een goede monitoring en handhaving verzekert deze aanpak dat de emissies ook daadwerkelijk dalen.**
- **De ondernemer heeft lange termijn-zekerheid.**
- **Doelnormering werkt innovatie bevorderend.**
- **Het risico dat technische vernieuwingen de emissiereductie niet realiseren komt ten laste van de ondernemer of overheid maar niet van natuur en milieu.**

Universiteit Utrecht

14

Juridische aandachtspunten: Verhouding emissieplafonds tot andere instrumenten

- Emissieplafonds staan los van bbt/Eisen richtlijn industriële emissies en zijn niet gerelateerd aan omvang activiteit
- Eisen tot verlaging emissies gelden onafhankelijk van/naast omgevingsvergunning
- EU-rechtelijk mogelijk
- Wetswijziging vereist
- Deels vergelijkbaar met emissiehandel broeikasgassen
- Regulering van eigendom (in de regel zonder noodzaak tot schadevergoeding, fair balance), geen onteigening

Universiteit Utrecht

15

Universiteit Utrecht

16